

LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO KODEKSO 7, 8, 13, 18, 25, 27, 30, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 47, 48, 52,
54, 59, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 69, 70, 72¹, 72², 74, 75, 76, 82, 84, 85, 87, 89, 90, 92, 93, 97, 98,
243 IR 244 STRAIPSNŲ PAKEITIMO BEI KODEKSO PAPILDYMO 5¹, 40¹, 58¹, 72⁵,
72⁶, 72⁷, 72⁸ IR 72⁹ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12) nusikaltimus, susijusius su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis, nuodingosiomis ar stipriai veikiančiomis medžiagomis (259–269 ~~260–267~~¹ straipsniai);“.

2 straipsnis. Kodekso papildymas 5¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 5¹ straipsniu:

„5¹ straipsnis. Užsieniečių baudžiamoji atsakomybė už užsienyje padarytus nusikaltimus Lietuvos Respublikos piliečiams ir kitiems nuolat Lietuvoje gyvenantiems asmenims

Užsieniečiai, neturintys nuolatinės gyvenamosios vietos Lietuvoje, atsako pagal šį kodeksą, jeigu jie užsienyje padarė sunkų ar labai sunkų nusikaltimą Lietuvos Respublikos piliečiams ar kitiems nuolat Lietuvoje gyvenantiems asmenims, tačiau nusikaltimo padarymo vietos valstybė arba kaltininko pilietybės valstybė atsisako arba nevykdo baudžiamojo persekiojimo.“

3 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„8 straipsnis. Baudžiamoji atsakomybė už užsienyje padarytus nusikaltimus

1. Asmuo, padaręs užsienyje nusikaltimus, numatytus šio kodekso 5 ir 6 5¹ straipsniuose, atsako pagal baudžiamąjį įstatymą tik tuo atveju, jeigu padaryta veika pripažįstama nusikaltimu ir už jos padarymą baudžiama pagal nusikaltimo padarymo vietos valstybės ir Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą. Jeigu asmuo, padaręs nusikaltimą užsienyje, teisiamas Lietuvoje, bet abiejose valstybėse už šį nusikaltimą numatytos skirtingos bausmės, bausmė nusikaltusiam asmeniui skiriama pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, tačiau ji negali viršyti nusikaltimo padarymo vietos valstybės baudžiamuosiuose įstatymuose nustatyto maksimalaus dydžio.

2. Asmuo, padaręs nusikaltimus, numatytus Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 5, 6, 5¹ ir 7 straipsniuose, neatsako pagal šį kodeksą, jeigu jis:

- 1) atliko užsienio valstybės teismo paskirtą bausmę;
- 2) buvo atleistas nuo visos ar dalies užsienio valstybės teismo paskirtos bausmės atlikimo;
- 3) užsienio valstybės teismo nuosprendžiu buvo išteisintas, atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės ar bausmės arba bausmė nebuvo paskirta dėl senaties ar kitais toje valstybėje numatytais teisinais pagrindais.

3. Lietuvos Respublikos pilietis ar kitas nuolat Lietuvoje gyvenantis asmuo, užsienyje padaręs vieną ar kelis nusikaltimus, numatytus šio kodekso 129, 135, 138, 148, 149, 150, 151, 151¹, 152¹, 153 straipsniuose, 162 straipsnio 1 dalyje, 307 straipsnio 3 dalyje, 308 straipsnio 3 dalyje, 309 straipsnio 2 ir 3 dalyse, ~~baudžiamas~~ **baudžiamas** nepaisant to, ar už padarytą veiką baudžiama pagal nusikaltimo padarymo vietos valstybės baudžiamąjį įstatymą.“

4 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Asmuo, kuriam iki nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo padarymo buvo suėję keturiolika metų, atsako už nužudymą (129 straipsnis), sunkų sveikatos sutrikdymą (135 straipsnis), išžaginimą (149 straipsnis), seksualinį prievartavimą (150 straipsnis), **privertimą lytiškai santykiauti (151 straipsnis)**, vagystę (178 straipsnis), plėšimą (180 straipsnis), turto prievartavimą (181 straipsnis), turto sunaikinimą ar sugadinimą (187 straipsnio 2 dalis), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų pagrobimą (254 straipsnis), **neteisėtą disponavimą narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis turint tikslą jas platinti arba neteisėtą disponavimą labai dideliu narkotinių ar psichotropinių medžiagų kiekiu (260 straipsnis)**, narkotinių ar psichotropinių medžiagų platinimą nepilnamečiams (261 straipsnis), narkotinių ar psichotropinių medžiagų vagystę, prievartavimą arba kitokį neteisėtą užvaldymą (263 straipsnis), transporto priemonių ar kelių, juose esančių įrenginių sugadinimą (280 straipsnio 2 dalis).“

5 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Asmuo, padaręs sunkų arba labai sunkų nusikaltimą ir teismo pripažintas ribotai pakaltinamu, atsako pagal baudžiamąjį įstatymą, tačiau bausmė jam gali būti švelninama remiantis šio kodekso 59 straipsniu, **arba jis gali būti atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės ir jam taikomos šio kodekso 98 straipsnyje numatytos priverčiamosios medicinos priemonės.**“

6 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Bendrininkų grupė yra tada, kai bet kurioje nusikalstamos veikos stadijoje du ar daugiau asmenų susitaria nusikalstamą veiką daryti, tęsti ar užbaigti, ~~jei bent du iš jų yra vykdytojai.~~“

7 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 27 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„27 straipsnis. ~~Nusikaltimų recidyvas~~ **Recidyvistas ir pavojingas recidyvistas**“.

2. Pakeisti 27 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. ~~Nusikaltimų recidyvas yra tada, kai asmuo, jau teistas už tyčinį nusikaltimą, kurį padarė būdamas pilnamečiu, ir jeigu teistumas už jį neišnykęs ar nepanaikintas įstatymų nustatyta tvarka, vėl padaro vieną ar daugiau tyčinių nusikaltimų. Toks asmuo yra recidyvistas. Teismas gali pripažinti asmenį recidyvistu, jeigu asmuo jau teistas už tyčinį nusikaltimą, padarytą būnant pilnamečiu, teistumas už šį nusikaltimą neišnykęs ar nepanaikintas įstatymų nustatyta tvarka ir jeigu jis vėl padaro vieną ar daugiau panašių pagal savo pobūdį tyčinių nusikaltimų. Teismas, sprenddamas dėl asmens pripažinimo recidyvistu, atsižvelgia į kaltininko asmenybę, padarytų nusikaltimų pobūdį, jų sunkumą, tarpusavio ryšį ir kitas bylos aplinkybes.~~“

3. Pakeisti 27 straipsnio 2 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„2. ~~Nusikaltimų recidyvas yra pavojingas, o nusikaltimus~~ **Nusikaltimus** padaręs asmuo teismo gali būti pripažintas pavojingu recidyvistu, jeigu šis asmuo:“.

8 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 30 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„30 straipsnis. Profesinių pareigų vykdymas

1. Asmuo pagal šį kodeksą neatsako už ~~žalą~~ **veiką**, kurią padarė vykdydamas profesines pareigas, jeigu jis nevyršijo įstatymų ar kitų teisės aktų nustatytų įgaliojimų.

2. Asmuo pagal šį kodeksą atsako už ~~žalą~~ **veiką**, kurią padarė vykdydamas profesines pareigas, jeigu jis vyršijo įstatymų ar kitų teisės aktų nustatytus įgaliojimus, tačiau bausmė jam gali būti švelninama remiantis šio kodekso 59 straipsniu.“

9 straipsnis. 37 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 37 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„37 straipsnis. Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės dėl ~~nusikaltimo~~ **nusikalstamos veikos** mažareikšmiškumo

Padaręs ~~nusikaltimą~~ **nusikalstamą veiką** asmuo gali būti teismo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu dėl padarytos žalos dydžio, ~~nusikaltimo~~ **nusikalstamos veikos** dalyko ar kitų ~~nusikaltimo~~ **jos** požymių ypatumų veika pripažįstama mažareikšme.“

10 straipsnis. 38 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 38 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) savu noru atlygino ar pašalino fiziniam ar juridiniam asmeniui padarytą **turtinę ir (ar) neturtinę** žalą arba susitarė dėl šios žalos atlyginimo ar pašalinimo **per ne ilgesnį kaip trejų metų laikotarpį**, ir“.

2. Pakeisti 38 straipsnį 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytais pagrindais negali būti atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės pavojingas recidyvistas, taip pat asmuo, kuris anksčiau jau buvo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės kaip susitaikęs su nukentėjusiu asmeniu, jeigu nuo ~~susitaikymo~~ **ikiteisminio tyrimo teisėjo ar teismo sprendimo atleisti asmenį nuo baudžiamosios atsakomybės įsiteisėjimo** dienos iki naujos veikos padarymo praėjo mažiau negu ~~ketveri~~ **treji** metai.“

11 straipsnis. 39 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„39 straipsnis. Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės, kai yra lengvinančių aplinkybių

1. Asmuo, padaręs baudžiamąjį nusizengimą arba neatsargų nusikaltimą, teismo motyvuotu sprendimu gali būti atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu:

1) jis pirmą kartą padarė nusikalstamą veiką ir

2) yra nors viena šio kodekso 59 straipsnyje numatyta atsakomybę lengvinanti aplinkybė, ir

3) nėra atsakomybę sunkinančių aplinkybių.

2. Asmuo, padaręs ~~baudžiamąjį nusizengimą, neatsargų arba nesunkų tyčinį nusikaltimą~~, teismo motyvuotu sprendimu gali būti atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu:

1) jis pirmą kartą padarė nusikalstamą veiką ir

2) yra ne mažiau kaip dvi šio kodekso 59 ~~straipsnio straipsnyje~~ 1 dalyje numatytos atsakomybę lengvinančios aplinkybės, ir

3) nėra atsakomybę sunkinančių aplinkybių.“

12 straipsnis. 40 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 40 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Asmuo, **padaręs baudžiamąjį nusizengimą arba neatsargų ar nesunkų nusikaltimą**, teismo gali būti atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės pagal laidavimą, jeigu:

~~1) jis pirmą kartą padarė nusikalstamą veiką ir~~

~~2) 1) visiškai pripažino savo kaltę ir gailisi padaręs nusikalstamą veiką, ir~~

~~3) 2) bent iš dalies atlygino ar pašalino padarytą turtinę ir (ar) neturtinę žalą arba įsipareigojo ją atlyginti, jeigu ji buvo padaryta, per terminą, kuris negali būti ilgesnis negu laidavimo terminas, ir~~

~~4) 3) yra pagrindo manyti, kad jis visiškai atlygins ar pašalins padarytą žalą, laikysis įstatymų ir nedarys naujų nusikalstamų veikų.“~~

2. Papildyti 40 straipsnį nauja 3 dalimi:

„3. Asmuo, padaręs apysunkį nusikaltimą, teismo gali būti atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės pagal laidavimą, jeigu:

1) jis pirmą kartą padarė nusikalstamą veiką ir

2) visiškai pripažino savo kaltę ir gailisi padaręs nusikalstamą veiką, ir

3) bent iš dalies atlygino ar pašalino padarytą turtinę ir (ar) neturtinę žalą arba įsipareigojo ją atlyginti, jeigu ji buvo padaryta, per terminą, kuris negali būti ilgesnis negu laidavimo terminas, ir

4) yra pagrindo manyti, kad jis visiškai atlygins ar pašalins padarytą žalą, laikysis įstatymų ir nedarys naujų nusikalstamų veikų.“

3. Buvusias 40 straipsnio 3–8 dalis laikyti atitinkamai 4–9 dalimis.

4. Pakeisti 40 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7.8. Jeigu asmuo, atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės pagal laidavimą, laidavimo metu padarė naują baudžiamąjį nusižengimą ar neatsargų nusikaltimą arba be pateisinamų priežasčių nevykdo teismo patvirtinto susitarimo dėl žalos atlyginimo sąlygų ir tvarkos, teismas gali panaikinti sprendimą atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės ir spręsti dėl šio asmens baudžiamosios atsakomybės už visas padarytas veikas.“

5. Papildyti 40 straipsnį 10 dalimi:

„10. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytais pagrindais nuo baudžiamosios atsakomybės negali būti atleistas pavojingas recidyvistas, taip pat asmuo, kuris anksčiau jau buvo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės pagal laidavimą, jeigu nuo ikiteisminio tyrimo teisėjo ar teismo sprendimo atleisti asmenį nuo baudžiamosios atsakomybės įsiteisėjimo dienos iki naujos veikos padarymo praėjo mažiau negu treji metai.“

13 straipsnis. Kodekso papildymas 40¹ straipsniu

Papildyti Kodekso VI skyrių 40¹ straipsniu:

„40¹ straipsnis. Juridinio asmens atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės

Šio kodekso 36, 37, 38, ir 39 straipsniuose numatyti atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės pagrindai gali būti taikomi ir juridiniams asmenims.“

14 straipsnis. 42 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 42 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Padariusiam nusikalstamą veiką asmeniui kartu su bausme, remiantis šio kodekso 67, 68, 68¹, 68², 69, 70, 71, 72, 72¹, 72², 72³, ~~72⁴~~ ir 72⁵ straipsniais, gali būti skiriamos viena arba daugiau šių baudžiamojo poveikio priemonių. — uždraudimas naudotis specialia teise, viešųjų teisių atėmimas, teisės dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla atėmimas, įmoka į nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą, turto konfiskavimas, įpareigojimas gyventi skyrium nuo nukentėjusio asmens ir (ar) nesiartinti prie nukentėjusio asmens arčiau nei nustatytu atstumu, dalyvavimas smurtinių elgesį keičiančiose programose, išplėstinis turto konfiskavimas, įpareigojimas pranešti apie gyvenamosios vietos pakeitimą ar išvykimą iš jos. Kartu su baudos bausme įmoka į nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą neskiriama. Kartu su viešųjų darbų bausme neskiriama atlikti nemokamų darbų.“

15 straipsnis. 43 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 43 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Teismas, paskyręs bausmę juridiniam asmeniui, gali nutarti paskelbti šį nuosprendį per visuomenės informavimo priemones. Nuosprendis, kuriuo teismas juridiniam asmeniui paskiria bausmę už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą ir šio kodekso XXXIII skyriuje numatytus nusikaltimus, privalo būti paskelbtas per visuomenės informavimo priemones.“

2. Pakeisti 43 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Juridiniam asmeniui kartu su bausme, remiantis šio kodekso 67, 69, 71, 72, ~~72³~~, 72⁶, 72⁷, 72⁸ ir 72⁹ straipsniais, gali būti skiriamos viena arba daugiau šių baudžiamojo poveikio priemonių — įmoka į nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą, turto konfiskavimas, išplėstinis turto konfiskavimas. Įmoka į nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą gali būti skiriama tik su juridinio asmens veiklos apribojimo bausme.“

16 straipsnis. 47 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 47 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Juridiniam asmeniui nustatoma nuo 200 iki 100 000 MGL dydžio bauda. **Jei juridinio asmens metinės pajamos iki nusikalstamos veikos padarymo ėjusiais metais viršijo 300 000 MGL, jam skiriama nuo 3 iki 15 procentų metinių pajamų, gautų iki nusikalstamos veikos padarymo ėjusiais metais, dydžio bauda. Šiuo atveju juridiniam asmeniui skiriamos baudos maksimalus dydis yra 100 000 MGL arba iki 15 procentų nuo jo metinių pajamų, priklausomai nuo to, kuris baudos dydis yra didesnis.**“

17 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 48 straipsnio 4 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) neatlygintinai išdirbti iki 200 valandų per teismo nustatytą, bet ne ilgesnį kaip laisvės apribojimo laiką sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų įstaigose ar nevalstybinėse organizacijose, kurios rūpinasi senyvo amžiaus asmenimis, ~~neįgaliaisiais~~ **asmenimis su negalia** ar kitais pagalbos reikalingais žmonėmis;“.

2. Pakeisti 48 straipsnio 4 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) atlyginti nusikalstama veika padarytą turtinę **ir (ar) neturtinę** žalą ar jos dalį arba tokią žalą pašalinti savo darbu **per teismo nustatytą terminą, kuris negali būti ilgesnis negu treji metai**;“.

3. Pakeisti 48 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Teismas asmeniui, kuriam paskirta laisvės apribojimo bausmė, kitų baudžiamojo proceso dalyvių prašymu ~~taip pat savo nuožiūra~~ gali paskirti šio kodekso IX skyriuje numatytą vieną ar kelias baudžiamojo poveikio priemones arba XI skyriuje numatytą vieną ar kelias auklėjamojo poveikio priemones, kai laisvės apribojimo bausmė skiriama nepilnamečiui, ir (ar) kitus baudžiamajame įstatyme nenumatytus draudimus ar įpareigojimus, jeigu, teismo nuomone, tai darytų teigiamą įtaką jo elgesiui.“

18 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 52 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Teismas, skirdamas juridinio asmens veiklos apribojimo bausmę, uždraudžia juridiniam asmeniui **dalyvauti tam tikruose sandoriuose**, verstis tam tikra veikla **ar panaikina veiklos, kurią vykdant buvo padaryta nusikalstama veika, leidimus ir (ar) licencijas**, ar įpareigoja uždaryti tam tikrą juridinio asmens padalinį.“

19 straipsnis. 54 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 54 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Jeigu straipsnio sankcijoje numatytos bausmės paskyrimas aiškiai prieštarautų teisingumo principui, teismas, vadovaudamasis bausmės paskirtimi, gali motyvuotai paskirti švelnesnę bausmę **arba bausmės vykdymo atidėjimą, išskyrus atvejus, kai padaromas labai sunkus nusikaltimas.**“

20 straipsnis. Kodekso papildymas 58¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 58¹ straipsniu:

„**58¹ straipsnis. Bausmės skyrimo juridiniam asmeniui ypatumai**

1. Teismas bausmę juridiniam asmeniui skiria vadovaudamasis bendraisiais bausmių skyrimo pagrindais ir atsižvelgdamas į šiame straipsnyje nurodytus ypatumus.

2. Skirdamas bausmę juridiniam asmeniui teismas papildomai atsižvelgia į:

- 1) juridinio asmens organizacinę kultūrą ir veiklos kontrolės politiką;
- 2) juridinio asmens veiksmus, kurių buvo imtasi siekiant pašalinti nusikalstamos veikos sukeltus padarinius ir įgyvendinti nusikalstamų veikų prevenciją;
- 3) anksčiau taikytas poveikio priemones bei jų veiksmingumą;
- 4) kitas reikšmingas aplinkybes.“

21 straipsnis. 59 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 59 straipsnio 1 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) veika padaryta pažeidžiant nusikalstamą veiką padariusio asmens sulaikymo, būtinąjo reikalingumo, profesinės pareigos arba teisėsaugos institucijų užduoties vykdymo, **įsakymo vykdymo**, gamybinės ar ūkinės rizikos, mokslinio eksperimento teisėtumo sąlygas;“.

22 straipsnis. 61 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 61 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„61 straipsnis. Bausmės ~~skyrimas~~**skyrimo**, ~~kai yra atsakomybė lengvinančių ir (ar) sunkinančių aplinkybių taisyklės~~“.

2. Pakeisti 61 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Teismas, įvertinęs atsakomybę lengvinančias ir (ar) atsakomybę sunkinančias aplinkybes, jų kiekį, pobūdį ir tarpusavio santykį, taip pat kitas 54 straipsnio 2 dalyje nurodytas aplinkybes, motyvuotai parenka švelnesnę ar griežtesnę bausmės rūšį ~~ir, taip pat nustato~~ skiriamos bausmės dydį, ~~skaičiuodamas nuo jos vidurkio~~“.

3. Pakeisti 61 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Jeigu kaltininkas savo noru prisipažino padaręs nusikaltimą, nuoširdžiai gailisi, aktyviai padėjo išaiškinti nusikaltimą ir nėra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, teismas **paprastai** skiria jam ~~ne didesnę kaip~~ **minimalią** straipsnio sankcijoje už padarytą nusikaltimą **numatytą bausmės vidurkis** laisvės atėmimo bausmę arba su laisvės atėmimu nesusijusią bausmę. **Skirdamas didesnę nei minimalią sankcijoje už padarytą nusikaltimą numatytą laisvės atėmimo bausmę, teismas privalo motyvuoti savo sprendimą. Už sunkų arba labai sunkų nusikaltimą teismas, esant šioje dalyje nurodytoms aplinkybėms, skiria ne didesnę kaip straipsnio sankcijoje už padarytą nusikaltimą numatytos bausmės vidurkis laisvės atėmimo bausmę, išskyrus atvejus, kai straipsnio sankcijoje numatyta laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmė.**“

23 straipsnis. 62 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 62 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Teismas, atsižvelgęs į visas bylos aplinkybes, už kiekvieną nusikalstamą veiką gali paskirti švelnesnę, negu įstatymo numatyta, bausmę, jeigu nusikalstamą veiką padaręs asmuo pats savo noru atvyko ar pranešė apie šią veiką **arba sulaikytas nedelsiant po nusikalstamos veikos padarymo** prisipažino ją padaręs ~~ir~~, nuoširdžiai gailisi ~~ir (ar)~~, padėjo ikiteisminiam tyrimui ~~bei~~ **ir** teismui išaiškinti nusikalstamą veiką, ir visiškai ar iš dalies atlygino arba pašalino ~~padarytą~~ turtinę žalą, **jeigu ji buvo padaryta**.“

2. Pakeisti 62 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Teismas, atsižvelgęs į visas bylos aplinkybes, gali už kiekvieną nusikalstamą veiką paskirti švelnesnę, negu įstatymo numatyta, bausmę ir tuo atveju, ~~kai jei~~ yra atsakomybę ~~lengvinančių~~ **lengvinanti aplinkybių aplinkybė**, bent iš dalies atlyginta ar pašalinta turtinė žala, jeigu ji buvo padaryta, ir **jei**:

1) kaltininkas išlaiko **asmenį su negalia** ~~asmenis, kurie serga~~ ar sunkia liga **sergantį asmenį** ~~ar yra neigalus~~ ir nėra **nebūtų** kam juos **jo** prižiūrėti arba

2) kaltininkas išlaiko ~~mažamečius vaikus~~ **mažametį vaiką**, ~~kurių~~ **kurio** dėl paskirtos įstatyme numatytos bausmės nebūtų kam prižiūrėti, arba

3) kaltininko kaip bendrininko vaidmuo darant nusikalstamą veiką buvo antraeilis, arba

4) veika nutrūko rengiantis padaryti nusikaltimą ar pasikėsinant daryti nusikalstamą veiką, arba

5) veika padaryta peržengiant būtinąsias ginties ribas, arba

6) veika padaryta pažeidus nusikalstamą veiką padariusio asmens sulaikymo, būtinąjo reikalingumo, profesinės pareigos arba teisėsaugos institucijų užduoties **arba įsakymo** vykdymo, gamybinės ar ūkinės rizikos, mokslinio eksperimento teisėtumo sąlygas.“

24 straipsnis. 64 straipsnio pakeitimas

Papildyti 64 straipsnį 6 dalimi:

„6. Lietuvos Respublikoje **pripažinti ir vykdytini užsienio valstybės nuosprendžiai, kuriais paskirta laisvės atėmimo bausmė, yra nebendrinami ir vykdomi atskirai.**“

25 straipsnis. 65 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 65 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Paskirtos bausmės sudedamos, taip pat vienos bausmės keičiamos kitomis bausmėmis pagal šias taisykles:

- 1) viena laisvės atėmimo diena prilyginama:
 - a) vienai arešto parai (1:1);
 - b) ~~dviem~~ **trims** laisvės apribojimo dienoms (1:**23**);
- 2) viena arešto para prilyginama:
 - a) ~~dvių šešių~~ MGL dydžio baudai (1:**26**);
 - b) ~~šešioms dvylikai~~ viešųjų darbų ~~valandoms~~ **valandų** (1:**612**);
 - c) ~~dviem trimis~~ laisvės apribojimo dienoms (1:**23**);
- 3) viena laisvės apribojimo diena prilyginama:
 - a) ~~trims keturioms~~ viešųjų darbų ~~valandoms~~ (1:**34**);
 - b) ~~vieno dvių~~ MGL dydžio baudai (1:**42**);
- 4) vieno MGL dydžio bauda prilyginama ~~šešioms~~ **dviem** viešųjų darbų valandoms.“

26 straipsnis. 66 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 66 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„66 straipsnis. ~~Kardomojo kalinio~~ **Suėmimo ir (ar) laikino sulaikymo** įskaitymas į paskirtą bausmę

1. Teismas, skirdamas bausmę asmeniui, kuriam buvo taikytas ~~kardomasis kalinimas (suėmimas)~~ **suėmimas ir (ar) laikinas sulaikymas**, privalo jį įskaityti į paskirtą bausmę.

2. ~~Kardomasis kalinimas (suėmimas)~~ **Suėmimas ir (ar) laikinas sulaikymas** į paskirtą bausmę įskaitomas pagal šio kodekso 65 straipsnio 1 dalies taisykles vieną ~~kardomojo kalinio (suėmimo)~~ **suėmimo ir (ar) laikino sulaikymo** dieną prilyginant vienai laisvės atėmimo ar arešto parai, ~~dvių šešių~~ MGL dydžio baudai, ~~šešioms dvylikai~~ viešųjų darbų ~~valandoms~~ **valandų**, ~~dviem trimis~~ laisvės apribojimo dienoms.“

27 straipsnis. 67 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 67 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„67 straipsnis. Baudžiamojo poveikio priemonių paskirtis ir rūšys

1. Baudžiamojo poveikio priemonės turi padėti įgyvendinti bausmės paskirtį.

2. Pilnamečiam asmeniui, atleistam nuo baudžiamosios atsakomybės šio kodekso VI skyriuje numatytais pagrindais arba atleistam nuo bausmės šio kodekso X skyriuje numatytais pagrindais, arba lygtinai paleistam iš laisvės atėmimo vietų įstaigos, gali būti skiriamos šios baudžiamojo poveikio priemonės:

- 1) uždraudimas naudotis specialia teise;
- 2) viešųjų teisių atėmimas;
- 3) teisės dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla atėmimas;
- 4) turtinės **ir (ar) neturtinės** žalos atlyginimas ar pašalinimas;
- 5) nemokami darbai;
- 6) įmoka į nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą;
- 7) turto konfiskavimas;
- 8) įpareigojimas gyventi skyrium nuo nukentėjusio asmens ir (ar) nesiartinti prie nukentėjusio asmens arčiau nei nustatytu atstumu;
- 9) dalyvavimas smurtinių elgesį keičiančiose programose;

10) dalyvavimas alkoholizmo ir narkomanijos prevencijos, ankstyvosios intervencijos, resocializacijos ar kitose programose bei kursuose;

~~10)11)~~ išplėstinis turto konfiskavimas;

~~11)12)~~ įpareigojimas pranešti apie gyvenamosios vietos pakeitimą ar išvykimą iš jos.

3. ~~Uždraudimas naudotis specialia teise, viešųjų teisių atėmimas, teisės dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla atėmimas, įmoka į nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą, turto~~

~~konfiskavimas, įpareigojimas gyventi skyrium nuo nukentėjusio asmens ir (ar) nesiartinti prie nukentėjusio asmens arčiau nei nustatytu atstumu, dalyvavimas smurtinį elgesį keičiančiose programose, išplėstinis turto konfiskavimas, įpareigojimas pranešti apie gyvenamosios vietos pakeitimą ar išvykimą iš jos~~ **Fiziniam asmeniui baudžiamojo poveikio priemonės** gali būti skiriamos kartu su bausme. Kartu su baudos bausme įmoka į nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą neskiriama. **Kartu su viešųjų darbų bausme neskiriama atlikti nemokamų darbų.**

4. Nepilnamečiui, atleistam nuo baudžiamosios atsakomybės šio kodekso VI ar XI skyriuje numatytais pagrindais arba atleistam nuo bausmės šio kodekso X skyriuje arba 92 straipsnyje numatytais pagrindais, **arba lygtinai paleistam iš laisvės atėmimo vietų įstaigos, gali būti skiriama skiriamos šios baudžiamojo poveikio priemonės:** įmoka į nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą, turto konfiskavimas, ~~įpareigojimas gyventi skyrium nuo nukentėjusio asmens ir (ar) nesiartinti prie nukentėjusio asmens arčiau nei nustatytu atstumu, dalyvavimas smurtinį elgesį keičiančiose programose, dalyvavimas alkoholizmo ir narkomanijos prevencijos, ankstyvosios intervencijos, resocializacijos ar kitose programose bei kursuose, išplėstinis turto konfiskavimas.~~ **Kartu su baudos bausme įmoka į nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą neskiriama.**

5. Juridiniam asmeniui atleistam nuo baudžiamosios atsakomybės arba kartu su bausme gali būti ~~skiriamas~~ **skiriamos šios baudžiamojo poveikio priemonės:** turtinės ir (ar) neturtinės žalos atlyginimas ar pašalinimas, įmoka į nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą, turto konfiskavimas, išplėstinis turto konfiskavimas, **visuomenei naudingi darbai, uždraudimas juridiniam asmeniui dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, uždraudimas juridiniam asmeniui gauti paramą, subsidiją ar dotaciją, uždraudimas juridiniam asmeniui reorganizuotis.** Kartu su baudos bausme įmoka į nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą neskiriama. **Baudžiamojo poveikio priemonės, išskyrus įmoką į nukentėjusiųjų nuo nusikaltimų asmenų fondą, turtinės ir (ar) neturtinės žalos atlyginimą ar pašalinimą, turto konfiskavimą ar išplėstinį turto konfiskavimą, negali būti skiriamos kartu su juridinio asmens likvidavimo bausme.**

6. Kai baudžiamojo poveikio priemonės skiriamos kartu su bausme arba skiriamos dvi ar daugiau baudžiamojo poveikio priemonių, atsižvelgiama į jų suderinamumą ir galimybes taisomai veikti nuteistąjį.“

28 straipsnis. 69 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 69 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„69 straipsnis. Turtinės **ir (ar) neturtinės** žalos atlyginimas ar pašalinimas

1. Teismas skiria turtinės **ir (ar) neturtinės** žalos atlyginimą ar pašalinimą, kai dėl nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo buvo padaryta žalos asmeniui, nuosavybei ar gamtai.

2. Į atlyginamos žalos dydį neįskaičiuojamos sumos, nukentėjusio asmens gautos iš draudimo ar kitų institucijų patirtai žalai padengti.

3. Žala turi būti atlyginta ar pašalinta per teismo nustatytą terminą, **kuris negali būti ilgesnis negu treji metai.**“

29 straipsnis. 70 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 70 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Teismas skiria nuo 20 iki ~~400~~ **200** valandų nemokamų darbų sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų ar kitose valstybinėse ar nevalstybinėse įstaigose bei organizacijose. Skirdamas nemokamus darbus, teismas nustato terminą, per kurį jie turi būti atlikti. Šis terminas negali būti ilgesnis kaip vieneri metai.“

30 straipsnis. 72¹ straipsnio pakeitimas

Papildyti 72¹ straipsnį 3 dalimi:

„3. Įpareigojimas gyventi skyrium nuo nukentėjusio asmens ir (ar) nesiartinti prie nukentėjusio asmens arčiau nei nustatytu atstumu gali būti skiriamas nepilnamečiui tik prieš

tai įvertinus, ar šio įpareigojimo skyrimas nesudarys sąlygų ir (ar) teisinio pagrindo nustatyti jam laikinąją globą (rūpybą).“

31 straipsnis. 72² straipsnio pakeitimas

Pakeisti 72² straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„72² straipsnis. Dalyvavimas smurtinį elgesį keičiančiose programose

Teismas gali ~~įpareigoja~~ **įpareigoti** dalyvauti smurtinį elgesį keičiančiose programose asmenis, padariusius nusikalstamas veikas, kuriomis kėsinama į asmens gyvybę, sveikatą, laisvę, seksualinio apsisprendimo laisvę ir neliečiamumą, lygiateisiškumą ir sąžinės laisvę artimajam giminaičiui ar šeimos nariui. Šis įpareigojimas turi būti įvykdytas per teismo nustatytą terminą, kuris negali būti ilgesnis negu dveji metai. Šios baudžiamojo poveikio priemonės terminas skaičiuojamas metais ir mėnesiais.“

32 straipsnis. Kodekso papildymas 72⁵ straipsniu

Papildyti Kodeksą 72⁵ straipsniu:

„72⁵ straipsnis. Dalyvavimas alkoholizmo ir narkomanijos prevencijos, ankstyvosios intervencijos, resocializacijos ar kitose programose bei kursuose

Teismas gali įpareigoti asmenį dalyvauti alkoholizmo ir narkomanijos prevencijos, ankstyvosios intervencijos, resocializacijos, ar kitose programose bei kursuose, jeigu jis padarė šiame kodekse numatytą nusikalstamą veiką būdamas abstinencijos būsenos arba apsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų ir tai turėjo įtakos nusikalstamos veikos padarymui. Šis įpareigojimas turi būti įvykdytas per teismo nustatytą terminą, kuris negali būti ilgesnis negu dveji metai. Šios baudžiamojo poveikio priemonės terminas skaičiuojamas metais ir mėnesiais.“

33 straipsnis. Kodekso papildymas 72⁶ straipsniu

Papildyti Kodeksą 72⁶ straipsniu:

„72⁶ straipsnis. Visuomenei naudingi darbai

Juridiniam asmeniui teismas skiria nuo 30 iki 90 dienų neatlygintinai atlikti visuomenei naudingus darbus. Skirdamas šiuos darbus, teismas nustato terminą, per kurį jie turi būti atlikti. Šis terminas negali būti ilgesnis kaip vieneri metai.“

34 straipsnis. Kodekso papildymas 72⁷ straipsniu

Papildyti Kodeksą 72⁷ straipsniu:

„72⁷ straipsnis. Uždraudimas juridiniam asmeniui dalyvauti viešuosiuose pirkimuose

Teismas uždraudžia juridiniam asmeniui dalyvauti viešuosiuose pirkimuose. Dalyvauti viešuosiuose pirkimuose juridiniam asmeniui gali būti uždraudžiama nuo penkerių iki septynerių metų. Šios baudžiamojo poveikio priemonės terminas skaičiuojamas metais ir mėnesiais.“

35 straipsnis. Kodekso papildymas 72⁸ straipsniu

Papildyti Kodeksą 72⁸ straipsniu:

„72⁸ straipsnis. Uždraudimas juridiniam asmeniui gauti paramą, subsidiją ar dotaciją

Teismas uždraudžia juridiniam asmeniui gauti paramą, subsidiją, dotaciją arba kitas išmokas iš valstybės, savivaldybės ar Europos Sąjungos biudžeto arba kitų fondų lėšų. Gauti paramą, subsidiją, dotaciją arba kitas išmokas asmeniui gali būti uždraudžiama nuo vienerių iki penkerių metų. Šios baudžiamojo poveikio priemonės terminas skaičiuojamas metais ir mėnesiais.“

36 straipsnis. Kodekso papildymas 72⁹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 72⁹ straipsniu:

„72⁹ straipsnis. Uždraudimas juridiniam asmeniui reorganizuotis

Teismas uždraudžia juridiniam asmeniui reorganizuotis. Reorganizuotis juridiniam asmeniui gali būti uždrausta nuo vienerių iki penkerių metų. Šios baudžiamojo poveikio priemonės terminas skaičiuojamas metais ir mėnesiais.“

37 straipsnis. 74 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 74 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Asmuo, kuris vengia įvykdyti jam paskirtą baudžiamojo poveikio priemonę (išskyrus turto konfiskavimą **ir išplėstinį turto konfiskavimą**), atsako pagal šio kodekso 243 straipsnį.“

38 straipsnis. 75 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 75 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„75 straipsnis. Bausmės vykdymo atidėjimas

1. Asmeniui, ~~pirmą kartą~~ nuteistam arešto bausme, teismas gali atidėti paskirtos bausmės vykdymą nuo trijų mėnesių iki vienerių metų. **Atidėdamas paskirtos arešto bausmės vykdymą ir, teismas gali paskirti jam nuteistajam intensyvią priežiūrą** – nuteistojo buvimo vietos pagal nustatytą laiką kontrolę elektroninio stebėjimo priemonėmis. **Šiuo atveju Nuteistojo nuteistojo buvimo vietą ir laiką nustato teismas. Kartu su intensyvia priežiūra teismas gali paskirti Teismas taip pat paskiria** nuteistajam vieną ar kelias tarpusavyje suderintas šio kodekso IX skyriuje numatytas baudžiamojo poveikio priemones ir (ar) šio straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatytas pareigas.

2. Asmeniui, nuteistam laisvės atėmimu ne daugiau kaip šešeriems metams už dėl neatsargumo padarytus nusikaltimus arba ne daugiau kaip ketveriems metams už vieną ar kelis nesunkius ar apysunkius tyčinius nusikaltimus, teismas gali atidėti paskirtos bausmės vykdymą nuo vienerių iki trejų metų.

3. Asmeniui, nuteistam laisvės atėmimu daugiau kaip šešeriems metams už dėl neatsargumo padarytus nusikaltimus arba daugiau kaip ketveriems metams už vieną ar kelis nesunkius ar apysunkius tyčinius nusikaltimus, arba ne daugiau kaip penkeriems metams už sunkų nusikaltimą, išskyrus sunkius nusikaltimus, numatytus šio kodekso XV, XVI, XVIII, XX, XXI, XXIII, XXXIII, XXXV, XXXVII– **ir XLIV** skyriuose, teismas gali iš dalies atidėti paskirtos bausmės vykdymą. Iš dalies atidėdamas bausmės vykdymą, teismas nustato po teismo nuosprendžio įsiteisėjimo nedelsiant atliktinos laisvės atėmimo bausmės dalį, kuri negali būti trumpesnė kaip šeši mėnesiai ir ilgesnė kaip dveji metai, taip pat nuo vienerių iki trejų metų likusios neatliktos bausmės vykdymo atidėjimo terminą.

4. Asmeniui, nuteistam laisvės atėmimu už dėl neatsargumo padarytus nusikaltimus arba už vieną ar kelis nesunkius, apysunkius ar sunkius tyčinius nusikaltimus, teismas, remdamasis šio kodekso 54 straipsnio 3 dalimi, gali atidėti paskirtos bausmės vykdymą nuo vienerių iki trejų metų.

45. Bausmės vykdymas pagal šio straipsnio 1, 2, 3, **ir 4** dalis gali būti atidėtas, jeigu teismas nusprendžia, kad yra pakankamas pagrindas manyti, kad bausmės tikslai bus pasiekti be realaus bausmės atlikimo arba asmeniui atlikus tik jos dalį.

56. Atidėdamas bausmės vykdymą pagal šio straipsnio 2, ~~ir 3~~ **ir 4** dalis, teismas ~~paskiria gali paskirti~~ nuteistajam **šio straipsnio 1 dalyje numatytą intensyvią priežiūrą. Teismas taip pat paskiria nuteistajam** vieną ar kelias tarpusavyje suderintas šio kodekso IX skyriuje numatytas baudžiamojo poveikio priemones, ~~šio straipsnio 1 dalyje nustatytą intensyvią priežiūrą~~ ir (ar) šias pareigas:

- 1) atsiprašyti nukentėjusio asmens;
- 2) teikti nukentėjusiam asmeniui pagalbą, kol šis gydomi;
- 3) gydytis priklausomybės ligas, kai nuteistasis sutinka;
- 4) auklėti ir prižiūrėti savo nepilnamečius vaikus, rūpintis jų sveikata, išlaikyti juos;
- 5) pradėti dirbti arba mokytis, tęsti darbą ar mokslą;
- 6) dalyvauti elgesio pataisos programoje;
- 7) neišeiti iš namų tam tikru laiku, jeigu tai nesujungta su darbu arba mokymusi;
- 8) neišvykti už gyvenamosios vietos miesto (rajono) ribų be nuteistojo priežiūrą vykdančios institucijos leidimo;

9) nesilankyti tam tikrose vietose arba nebendrauti su tam tikrais asmenimis ar asmenų grupėmis;

10) nevartoti psichiką veikiančių medžiagų;

11) neturėti, nenaudoti, neįsigyti tam tikrų daiktų arba neužsiimti tam tikra veikla.

7. Asmeniui, nuteistam už nusikaltimo padarymą, kai šią veiką padarė būdamas priklausomas nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų ir šios aplinkybės turėjo įtakos nusikalstamos veikos padarymui, bausmės vykdymas gali būti atidėtas tik jam sutinkant gydytis priklausomybės ligas.

68. Teismas asmeniui jo ar kitų baudžiamojo proceso dalyvių prašymu, ~~taip pat savo nuožiūra~~ gali paskirti kitas baudžiamajame įstatyme nenumatytas pareigas, kurios, teismo nuomone, turėtų teigiamos įtakos nuteistojo elgesiui.

79. Skirdamas šio kodekso IX skyriuje numatytas baudžiamojo poveikio priemones ir (ar) šio straipsnio 5 ir 6 dalyse numatytas pareigas, teismas nustato laiką, per kurį nuteistasis privalo jas įvykdyti.

810. Skirdamas arešto arba laisvės atėmimo bausmę ir ~~šiam straipsnyje~~ **straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse** nustatyta tvarka neatidėdamas bausmės vykdymo, teismas privalo motyvuoti savo sprendimą.

911. Bausmės vykdymo atidėjimo ~~vykdymo~~ tvarką ir sąlygas nustato Lietuvos Respublikos probacijos įstatymas.“

39 straipsnis. 76 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 76 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Asmuo, kuriam po nusikalstamos veikos padarymo ar bausmės paskyrimo sutrinka psichika ir dėl to jis negali suvokti savo veiksmų esmės ar jų valdyti, atleidžiamas nuo tolesnio bausmės atlikimo. Atleisdamas tokį asmenį nuo bausmės, teismas nusprendžia dėl priverčiamųjų medicinos priemonių skyrimo. Jeigu ~~toks~~ asmuo pasveiksta, jis ~~gali būti~~ siunčiamas toliau atlikti bausmę. Tokiu atveju laikas, kurį buvo taikomos priverčiamosios medicinos priemonės, įskaitomas į laisvės atėmimo laiką dieną už dieną.“

40 straipsnis. 82 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 82 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„82 straipsnis. Auklėjamojo poveikio priemonės nepilnamečiams

1. Nepilnamečiui, padariusiam baudžiamąjį nusižengimą ar nusikaltimą ir atleistam nuo baudžiamosios atsakomybės ar bausmės, taip pat nepilnamečiui, kuriam atidėtas bausmės vykdymas arba kuris lygtinai paleistas iš laisvės atėmimo vietų įstaigos, gali būti skiriamos šios auklėjamojo poveikio priemonės:

1) įspėjimas;

2) turtinės **ir (ar) neturtinės** žalos atlyginimas arba jos pašalinimas;

3) nemokami auklėjamojo pobūdžio darbai;

4) atidavimas tėvams ar kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims, kurie rūpinasi vaikais, ugdyti ir prižiūrėti;

5) elgesio apribojimas;

6) atidavimas į specialią auklėjimo įstaigą.

2. Teismas nepilnamečiui gali paskirti ne daugiau kaip tris tarpusavyje suderintas auklėjamojo poveikio priemones.

3. Nepilnamečiui, vykdančiam šio straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 5 punktuose numatytas auklėjamojo poveikio priemones, sulaukus aštuoniolikos metų, paskirtų auklėjamojo poveikio priemonių vykdymas tęsiamas iki teismo nustatyto termino pabaigos.“

41 straipsnis. 84 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 84 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„84 straipsnis. Turtinės **ir (ar) neturtinės** žalos atlyginimas arba jos pašalinimas

1. Turtinės **ir (ar) neturtinės** žalos atlyginimas arba jos pašalinimas skiriamas tik tuo atveju, kai nepilnametis turi lėšų, kuriomis savarankiškai disponuoja, arba padarytą žalą gali pašalinti savo darbu.

2. ~~Turtinė žala~~ **Žala** turi būti atlyginta arba pašalinta savo darbu per teismo nustatytą terminą, **kuris negali būti ilgesnis negu treji metai.**“

42 straipsnis. 85 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 85 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Nemokami auklėjamojo pobūdžio darbai skiriami nuo 20 iki 100 valandų sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų ar kitose valstybinėse ar nevalstybinėse įstaigose bei organizacijose, kuriose darbas gali turėti auklėjamąjį pobūdį. **Skirdamas šiuos darbus, teismas nustato terminą, per kurį jie turi būti atlikti. Šis terminas negali būti ilgesnis kaip vieneri metai.**“

43 straipsnis. 87 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 87 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Teismas nepilnamečiui jo ar kitų baudžiamojo proceso dalyvių prašymu, ~~taip pat savo nuožiūra~~ gali paskirti kitus baudžiamajame įstatyme nenumatytus įpareigojimus **ir ar (ar)** draudimus, kurie, teismo nuomone, turėtų teigiamos įtakos nepilnamečio elgesiui.“

44 straipsnis. 89 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 89 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„89 straipsnis. Auklėjamojo poveikio priemonių nevykdymo pasekmės

1. Jeigu nepilnametis, kuriam paskirta ~~viena~~ auklėjamojo poveikio priemonė, jos nevykdo ar netinkamai ją vykdo ir dėl to buvo ne mažiau kaip du kartus įspėtas, teismas, remdamasis šios priemonės vykdymą ~~kontroliuojančių institucijų~~ **institucijos** teikimu, gali pakeisti tą poveikio priemonę bet kokia kita auklėjamojo poveikio priemone, išskyrus atidavimą į ~~specialią auklėjimo įstaigą.~~

2. Jeigu nepilnametis, kuriam yra paskirtos dvi ar trys auklėjamojo poveikio priemonės, jų nevykdo ar netinkamai jas vykdo ir dėl to buvo ne mažiau kaip du kartus įspėtas, teismas, remdamasis šių priemonių vykdymą ~~kontroliuojančių institucijų~~ teikimu, gali pakeisti jas kitomis auklėjamojo poveikio priemonėmis, įskaitant atidavimą į ~~specialią auklėjimo įstaigą.~~ **dėl pateisinamų priežasčių negali įvykdyti jam paskirtos auklėjamojo poveikio priemonės, teismas, remdamasis šios priemonės vykdymą kontroliuojančios institucijos teikimu, gali atleisti nepilnametį nuo paskirtos auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo arba pakeisti ją kita auklėjamojo poveikio priemone, išskyrus atidavimą į specialią auklėjimo įstaigą.**“

45 straipsnis. 90 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 90 straipsnį nauja 2 dalimi:

„2. **Padariusiam nusikalstamą veiką nepilnamečiui kartu su bausme, remiantis šio kodekso 69, 71, 72, 72¹, 72², 72³, 72⁴ ir 72⁵ straipsniais, gali būti skiriamos viena arba daugiau baudžiamojo poveikio priemonių. Kartu su baudos bausme įmoka į nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą neskiriama.**“

2. Buvusias 90 straipsnio 2–5 dalis laikyti atitinkamai 3–6 dalimis.

3. Pakeisti 90 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. **3. Nepilnamečiams Nepilnamečiui** negali būti paskirta daugiau nei 240 valandų viešųjų darbų.“

4. Papildyti 90 straipsnį nauja 5 dalimi:

„5. **Laisvės apribojimo bausmė nepilnamečiui negali viršyti vienerių metų ir šešių mėnesių.**“

5. Buvusias 90 straipsnio 5 ir 6 dalis laikyti atitinkamai 6 ir 7 dalimis.

46 straipsnis. 92 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 92 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„92 straipsnis. Bausmės vykdymo atidėjimas nepilnamečiui

1. Nepilnamečiui, nuteistam arešto bausme, teismas gali atidėti paskirtos bausmės vykdymą nuo vieno ~~mėnesio~~ iki devynių mėnesių. **Atidėdamas paskirtos arešto bausmės vykdymą, ir paskirti jam intensyvią priežiūrą nepilnamečio buvimo vietos pagal nustatytą laiką kontrolę elektroninio stebėjimo priemonėmis. Nepilnamečio buvimo vietą ir laiką nustato teismas. Kartu su intensyvia priežiūra** teismas gali paskirti nepilnamečiui **paskiria** vieną ar kelias tarpusavyje suderintas šio kodekso 82 straipsnyje numatytas auklėjamojo poveikio priemones, išskyrus atidavimą į specialią auklėjimo įstaigą, ir ~~nustatyti~~ **nustato** laiką, per kurį nepilnametis turi jas įvykdyti.

2. Nepilnamečiui, nuteistam laisvės atėmimu už vieną ar kelis neatsargius nusikaltimus arba ~~laisvės atėmimu~~ ne daugiau kaip penkeriems metams už vieną ar kelis tyčinius nusikaltimus, teismas gali atidėti paskirtos bausmės vykdymą nuo vienerių iki trejų metų. ~~Bausmės vykdymas gali būti atidėtas, jeigu teismas nusprendžia, kad yra pakankamas pagrindas manyti, kad bausmės tikslai bus pasiekti be realaus bausmės atlikimo.~~

3. Nepilnamečiui, nuteistam daugiau kaip penkeriems metams už vieną ar kelis tyčinius nusikaltimus, išskyrus labai sunkius nusikaltimus ir sunkius nusikaltimus, numatytus šio kodekso XV, XVI, XVII, XVIII, XX, XXI, XXIII, XXXIII, XXXV, XXXVII, ~~ir XLIV~~ skyriuose, teismas gali iš dalies atidėti paskirtos bausmės vykdymą. Iš dalies atidėdamas bausmės vykdymą, teismas nustato po teismo nuosprendžio įsiteisėjimo nedelsiant atliktinos laisvės atėmimo bausmės dalį, kuri negali būti trumpesnė kaip šeši mėnesiai ir ilgesnė kaip vieneri metai, taip pat nuo vienerių iki trejų metų likusios neatliktos bausmės vykdymo atidėjimo terminą.

4. Nepilnamečiui, nuteistam laisvės atėmimu už dėl neatsargumo padarytus nusikaltimus arba už vieną ar kelis nesunkius, apysunkius ar sunkius tyčinius nusikaltimus, teismas, remdamasis šio kodekso 54 straipsnio 3 dalimi, gali atidėti paskirtos bausmės vykdymą nuo vienerių iki trejų metų.

45. Bausmės vykdymas pagal šio straipsnio 1, 2, ~~ir 3~~ **ir 4** dalis gali būti atidėtas, jeigu teismas nusprendžia, kad yra pakankamas pagrindas manyti, kad bausmės tikslai bus pasiekti be realaus bausmės atlikimo arba asmeniui atlikus tik jos dalį.

56. Atidėdamas bausmės vykdymą pagal šio straipsnio 2, ~~ir 3~~ **ir 4** dalis, teismas nepilnamečiui paskiria vieną ar kelias tarpusavyje suderintas šio kodekso 82 straipsnyje numatytas auklėjamojo poveikio priemones, išskyrus atidavimą į specialią auklėjimo įstaigą. Kartu teismas nustato laiką, per kurį nepilnametis turi įvykdyti auklėjamojo poveikio priemones.

67. Skirdamas arešto arba laisvės atėmimo bausmę ir ~~šiam šio straipsnyje~~ **straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse** nustatyta tvarka neatidėdamas bausmės vykdymo, teismas privalo motyvuoti savo sprendimą.

78. Bausmės vykdymo atidėjimo ~~vykdymo~~ nepilnamečiams tvarką ir sąlygas nustato Lietuvos Respublikos probacijos įstatymas.“

47 straipsnis. 93 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 93 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Teismas, atleidęs nepilnametį nuo baudžiamosios atsakomybės šio straipsnio 1 dalyje numatytais pagrindais, skiria jam šio kodekso 82 straipsnyje numatytas auklėjamojo poveikio priemones **ir (ar) šio kodekso 67 straipsnio 4 dalyje numatytas baudžiamojo poveikio priemones.**

48 straipsnis. 97 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 97 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Turinčiais teistumą laikomi už nusikaltimo padarymą nuteisti **fiziniai ar juridiniai** asmenys, kuriems įsiteisėjo Lietuvos Respublikos ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės teismo priimtas apkaltinamasis nuosprendis. Turinčiais teistumą taip pat laikomi už nusikaltimo padarymą ne Europos Sąjungos valstybėje narėje nuteisti **fiziniai ar juridiniai** asmenys, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių pagrindu gauta informacijos, kad jiems įsiteisėjo tos valstybės

teismo priimtas apkaltinamasis nuosprendis. Į teistumą teismas atsižvelgia skirdamas bausmę už naujos nusikalstamos veikos padarymą, sprendamas dėl kaltininko atleidimo nuo bausmės ar baudžiamosios atsakomybės, taip pat pripažindamas asmenį pavojingu recidyvistu.“

2. Pakeisti 97 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Atsižvelgiant į teistumą, gali būti varžomos tik tos ~~piliečių~~ **fizinių ar juridinių asmenų** teisės ir laisvės, kurių apribojimą numato Lietuvos Respublikos įstatymai.“

49 straipsnis. 98 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 98 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Ambulatorinį stebėjimą teismas taiko asmeniui, kurio dėl padarytos veikos pavojingumo ir jo psichikos sutrikimo nereikia stebėti ir gydyti stacionare arba kuris gali toliau ambulatoriškai gydytis, kai po stacionarinio gydymo jo psichikos būklė pagerėja. **Jeigu asmuo nesilaiko nustatytų ambulatorinio stebėjimo sąlygų, pirminę psichikos sveikatos priežiūrą vykdančios institucijos teikimu teismas gali pakeisti šią priverčiamąją medicinos priemonę į stacionarinį stebėjimą bendro stebėjimo sąlygomis specializuotoje psichikos sveikatos priežiūros įstaigoje.**“

50 straipsnis. 243 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 243 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„243 straipsnis. Vengimas ~~atlikti~~ **vykdyti** baudžiamojo poveikio priemonės

Tas, kas vengė ~~atlikti~~ **vykdyti** teismo paskirtą baudžiamojo poveikio priemonę (išskyrus turto konfiskavimą **ir išplėstinį turto konfiskavimą**), padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas **viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba areštu.**“

51 straipsnis. 244 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 244 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„244 straipsnis. Juridiniam asmeniui paskirtos bausmės **ar baudžiamojo poveikio priemonės** nevykdymas

Juridinio asmens **vadovas ar** darbuotojas, atsakingas už šiam juridiniam asmeniui paskirtos bausmės **ar baudžiamojo poveikio priemonės (išskyrus turto konfiskavimą ir išplėstinį turto konfiskavimą)** vykdymą, jos nevykdęs padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas **viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba areštu.**“

52 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2024 m. birželio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas